

CZEŚĆ I

A. Poziom i struktura bezrobocia na obszarze działania

Powiatowego Urzędu Pracy

1. Stan bezrobocia

Na dzień 31 grudnia 2000 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białej Podlaskiej wynosiła 12.187 osób. Tak dużej liczby bezrobotnych nie notowaliśmy od 1990 r. W ostatnim roku nastąpił wzrost o 1092 osoby tj. o 9,8%. W ciągu całego roku zarejestrowały się 10133 osoby. Z nowo zarejestrowanych tylko 29,3 % posiada prawo do zasiłku.

Liczbę osób rejestrujących się w poszczególnych miesiącach przedstawia poniższa tabela.

Liczba bezrobotnych rejestrująca się w m-cach	Powiat ziemski				Powiat grodzki	Ogółem PUP
	Razem	Oddział Międzyrzec	Oddział Terespol	Oddział Wisznice		
1. styczeń	727	208	156	52	419	1146
2. luty	412	108	81	45	280	692
3. marzec	410	122	77	36	304	714
4. kwiecień	339	123	44	35	223	562
5. maj	427	130	66	26	263	690
6. czerwiec	454	139	68	26	357	811
7. lipiec	688	243	101	41	427	1115
8. sierpień	500	191	48	27	329	829
9. wrzesień	435	130	59	31	410	845
10. październik	583	196	98	19	351	934
11. listopad	613	226	93	29	387	1000
12. grudzień	472	153	82	36	323	795
Ogółem	6060	1969	973	403	4073	10133

Napływ i odpływ bezrobotnych w 2000r.

Treść	Powiat ziemski				Powiat grodzki	Ogółem PUP
	Razem	Oddział Międzyrzec	Oddział Terespol	Oddział Wisznice		
Stan na dzień 01.01.2000r	7279	2655	1040	718	3818	11097
w tym:						
- z prawem do zasiłku	1415	740	211	91	568	1983
- osoby pobierające zasiłki przedemerytalne	161	80	17	8	406	567
- osoby pobierające świadczenia przedemerytalne	89	13	25	3	54	143
Zarejestrowało się w okresie od 01.01-31.12.2000r	6060	1969	973	403	4073	10133
Wyłączono z ewidencji w okresie od 01.01. – 31.12.2000r.	5470	1861	840	432	3571	9041
w tym:						
- z powodu podjęcia pracy	2750	1115	308	181	1636	4386
- nie potwierdzenia gotowości do pracy	1813	437	397	162	1333	3146
Stan na dzień 31.12.2000r.	7869	2763	1173	689	4320	12189
w tym:						
- z prawem do zasiłku	895	356	139	47	533	1428
- osoby pobierające zasiłki przedemerytalne	318	108	91	9	516	834
- osoby pobierające świadczenia przedemerytalne	160	37	66	7	136	296

Sukcesywnie rośnie liczba osób pobierających zasiłki przedemerytalne – w ciągu roku wzrosła o 267 osób oraz świadczenia przedemerytalne o 178 osób.

Na koniec roku osób uprawnionych do tych świadczeń było 1130. Łącznie z bezrobotnymi stanowią oni grupę **13.319** klientów PUP.

Liczbę bezrobotnych w poszczególnych gminach obrazuje poniższa tabela:

Gmina	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni mężczyźni	Uprawnieni do zasiłku	Bezrobotni absolwenci	Pozostający bez pracy					
						Do 1 m	1-3m	3-6m	6-12m	12-24m	Pow. 24m
Biała Podlaska - miasto	4320	2388	1932	533	316	303	633	725	728	960	971
Biała Podlaska	733	374	359	86	78	33	107	134	142	156	161
Drelów	357	171	186	45	26	17	55	59	45	103	78
Janów Podlaski	340	172	168	35	24	25	49	40	58	88	80
Kodeń	331	157	174	44	23	16	63	34	56	90	72
Konstantynów	253	129	124	24	21	26	42	26	35	63	61
Leśna Podlaska	262	150	112	31	33	12	38	44	40	65	63
Łomazy	302	163	139	27	38	15	36	54	47	71	79
Międzyrzec Pod. – miasto	1707	851	856	243	84	70	294	251	216	422	454
Międzyrzec Podl.	699	344	355	68	45	27	91	90	103	194	194
Piszczac	543	281	262	63	47	36	90	95	80	135	107
Rokitno	180	82	98	21	24	13	24	36	15	43	49
Rossosz	141	69	72	18	14	7	34	19	20	33	28
Sławatycze	197	96	101	14	13	6	12	21	36	42	80
Sosnówka	121	66	55	7	6	5	8	13	15	39	41
Terespol - miasto	395	214	181	39	23	25	53	48	82	113	74
Terespol	447	234	213	56	31	33	61	61	100	122	70
Tuczna	183	94	89	11	16	7	22	21	33	48	52
Wisznice	371	173	198	26	21	22	26	41	50	96	136
Zalesie	307	174	133	37	24	12	40	51	40	80	84

2. Stopa bezrobocia

W ciągu roku wskaźnik stopy bezrobocia wykazywał tendencję wzrostową. Na dzień 31 grudnia stopa bezrobocia w kraju wynosiła – 15,0 %, w województwie lubelskim – 14,0 %, w powiecie bialskim – 13,2 %, w powiecie grodzkim – 16,6 %

Najwyższą stopę bezrobocia w województwie lubelskim zanotowano w powiatach: grodzki chełmski - 18,9 %, opolski - 18,4 %, włodawski - 18,3 % oraz grodzki bialski, grodzki zamojski i lubartowski po – 16,6 %, najniższą w powiatach: grodzki lubelski – 10,1 %, lubelski - 10,5 %, krasnostawski - 12,4 % , zamojski – 12,6 %.

Stopa bezrobocia, od której zależy długość okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych na terenie Powiatowego Urzędu Pracy w Białej Podlaskiej na dzień 30 czerwca 2000 roku wynosiła 13,0 % i była niższa od przeciętnej krajowej - 13,6 %. Tak więc okres pobierania zasiłku w 2001 roku nie zmieni się .

3. Bezrobotni z prawem do zasiłku

Na terenie działania Powiatowego Urzędu Pracy w Białej Podlaskiej okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych wynosi 6 miesięcy .

Na koniec grudnia 2000 roku 1428 osób posiadało prawo do zasiłku dla bezrobotnych, co stanowi 11,7 % ogółu zarejestrowanych podczas gdy na koniec roku 1999 zasiłek pobierały 1983 osoby tj. 17,8 %.

Najwięcej bezrobotnych wśród zarejestrowanych pobiera zasiłki w Oddziale w Międzyrzeczu Podlaskim – 12,8 %, w Oddziale w Terespolu – 11,8 %, w Oddziale w Wisznicach tylko 6,8 %. Te wskaźniki świadczą o istniejących możliwościach podjęcia zatrudnienia przez bezrobotnych z tych oddziałów by „ zapracować” na zasiłek.

Znacznie lepsza sytuacja w tym zakresie jest w kraju a nawet w województwie. Wskaźnik osób uprawnionych do zasiłku w kraju wynosił we wrześniu 19,8 % w województwie lubelskim 15,6 %.

Liczba uprawnionych do świadczeń

Treść	Powiat ziemski				Powiat grodzki	Ogółem PUP
	Razem	Oddział Międzyrzec	Oddział Terespol	Oddział Wisznice		
Liczba bezrobotnych w dniu 31.12.2000r.	7869	2763	1173	689	4320	12189
w tym z - prawem do zasiłku	895	356	139	47	533	1428
Osoby pobierające zasiłki przedemerytalne	318	108	91	9	516	834
Osoby pobierające świadczenia przedemerytalne	160	37	66	7	136	296

4. Bezrobocie kobiet

W końcu grudnia zarejestrowane były 6382 kobiety tj. 52,3 % ogółu bezrobotnych w tym z prawem do zasiłku 591. Udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych utrzymuje się na tym samym poziomie. W powiecie grodzkim wynosi on 55,2 %, w ziemskim 50,0 %. Relacje te również nie zmieniają się od kilku lat.

W roku 2000 zarejestrowały się 4304 kobiety co stanowi 42,4 % wszystkich nowo zarejestrowanych w tym z prawem do zasiłku 1206 tj. 40,4 % ogólnej liczby rejestrujących się z prawem do zasiłku.

Analiza wykształcenia kobiet wykazuje, że są one lepiej wykształcone niż ogólna populacja bezrobotnych, gdyż wykształcenie podstawowe i zasadnicze zawodowe posiada tylko 53% kobiet, podczas gdy wśród bezrobotnych ogółem jest 63,5% osób z takim wykształceniem.

Liczbę zarejestrowanych kobiet z uwzględnieniem poziomu wykształcenia przedstawia poniższa tabela.

Wykształcenie	Liczba	% do ogółu zarejestrowanych kobiet
- wyższe	229	3.6
- średnie policealne i śr. zawodowe	2015	31.6
- średnie ogólnokształcące	755	11.8
- zasadnicze zawodowe	2018	31.8
- podstawowe	1365	21.3
Ogółem	6382	100.00

Wyłączono z ewidencji 3717 kobiet tj. 41,1 % wszystkich wykreślonych z rejestru bezrobotnych. 1941 kobiet podjęło pracę, jest to 44 % ogólnej liczby bezrobotnych podejmujących pracę.

5. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn zakładu pracy

Na koniec grudnia 2000 roku zarejestrowanych było 1586 osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy.

W roku 2000 podobnie jak w poprzednim wystąpiły liczne zwolnienia grupowe. Łącznie zgłoszono zamiar zwolnienia 656 osób. Niektóre zakłady wycofały się z tego zamiaru, bądź zwolniły mniejszą niż zaplanowały liczbę osób.

Nazwa zakładu	Zgłoszenie zamiaru dokonania zwolnień (liczba pracowników)	Dokonane zwolnienia (liczba pracowników)
1.Samodzielny Publiczny ZOZ Służby Zdrowia MSWIA	17	17
2.,,SAVA'' Sp. z o.o. Zakład w Białej Podl.	140	70
3.,,BEPEBE'' Sp. z o.o.	124	107
4.,, Rolimpex-Nasiona'' Sp. z	21	20

o.o.		
5.PKP	131	223
6.,,Biawena’’ S.A.	105	Zakład wycofał się ze zwolnień
7.GS,, SCh’’ Tuczna	17	Zwolnienia nastąpią w 2001r.
8.Podlaskie Zakłady Meblarskie – Spółdzielnia.	-	36
9.Wojewódzki Szpital Specjalistyczny	101	31
Razem	656	504

6. Bezrobotni absolwenci

Na dzień 31 grudnia 2000r. zarejestrowanych było 907 absolwentów. W końcu roku poprzedniego liczba bezrobotnych absolwentów wynosiła 748 osób.

W ciągu roku zarejestrowało się 1406 osób w tym 761 kobiet, pracę podjęło 478 osób z powiatu ziemskiego 274 osoby, z powiatu grodzkiego 204.

Poniższa tabela obrazuje liczbę zarejestrowanych absolwentów, z uwzględnieniem poziomu wykształcenia.

Bezrobotni absolwenci

Treść	Powiat ziemski				Powiat grodzki	Ogółem PUP
	Razem	Oddział Międzyrzec	Oddział Terespol	Oddział Wisznice		
Ogółem	591	155	77	40	316	907
z tego ze szkół:						
-wyższych	66	16	12	5	55	121
-policjalnych i śr. Zawodowych	257	72	30	20	111	368
-L.O.	48	6	12	5	67	115
-zasadniczych zawodowych	214	59	23	6	83	297
-pozostałych	6	2	0	4	0	6

7. Staż bezrobocia

Pod względem czasu pozostawania bez pracy najliczniejszą kategorię zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby pozostające bez pracy od 12-24 m-cy – 24,4 % i powyżej 24 miesięcy - 24 %. Łącznie osoby długotrwale bezrobotne stanowią 48,4%. Ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się w stosunku do lat poprzednich, szczególnie dotyczy to osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy. Mniej osób długotrwale bezrobotnych tj. pozostających bez pracy powyżej 12 m-cy jest w powiecie grodzkim 44 % i wskaźnik ten od dłuższego czasu pozostaje bez zmian, natomiast rośnie liczba tych osób w powiecie ziemskim i obecnie wynosi 50,4 % ogółu bezrobotnych, podczas gdy w 1999 roku wynosiła 38,9 %.

Liczba bezrobotnych według stażu bezrobocia na dzień 31 grudnia 2000r. przedstawia się następująco:

	Liczba bezrobotnych ogółem	Z tego wg czasu pozostawania bez pracy w m-cach					
		do 1m	1-3	3-6	6-12	12-24	pow. 24
Powiat grodzki	4320	303	633	725	728	960	971
powiat ziemski	7869	407	1145	1138	1213	2003	1963
Ogółem PUP	12189	710	1778	1863	1941	2963	2934
%	100	5,8	14,6	15,2	15,9	24,4	24,0

8. Bezrobotni według wieku i wykształcenia

Na koniec 2000 roku struktura bezrobocia według wieku i wykształcenia przedstawia się następująco.

Tab.1

Grupy wiekowe	Ogółem PUP	Z tego powiaty	
		ziemski	grodzki
15-17	3	2	1

18-24	4252	2902	1350
25-34	3399	2280	1119
35-44	2724	1670	1054
45-54	1642	916	726
55-59	143	81	62
60-69 lat	26	18	8
Ogółem	12189	7869	4320

Tab.2

Wykształcenie	Ogółem PUP	Z tego powiaty	
		ziemski	grodzki
-wyższe	336	170	166
-średnie policealne i śr. zawodowe	3133	1925	1208
-średnie ogólnokształcące	976	511	465
-zasadnicze zawodowe	4452	3061	1391
-podstawowe	3292	2202	1090
Ogółem	12189	7869	4320

Największą grupę bezrobotnych bo 62 % stanowią osoby młode w wieku do 34 lat, a więc najbardziej poszukiwane przez pracodawców a jednak pozostające bez pracy. Więcej osób w wieku do 34 lat zarejestrowanych jest w powiecie ziemskim 67,9 %, natomiast w powiecie grodzkim 58,9 %.

Analizując wykształcenie bezrobotnych stwierdzić należy, że najliczniejszą kategorię stanowią osoby z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym – 63,5 %.

W powiecie ziemskim - 66 %, w powiecie grodzkim - 57 % .Wymienione wyżej wskaźniki nie odbiegają w zasadzie od podobnych w województwie lubelskim. Zmieniają się one bardzo wolno - maleje udział osób z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym na korzyść kategorii osób z wykształceniem wyższym (ich odsetek zwiększył się w ciągu ostatnich 5 lat o prawie 2 %) i średnim.

Najwięcej osób nie posiadających wykształcenia zawodowego bądź tylko zasadnicze zawodowe zarejestrowanych jest w Międzyrzecu Podlaskim aż 69,5%.

Strukturę bezrobocia według wieku i wykształcenia w poszczególnych oddziałach PUP przedstawiają poniższe tabele.

Tab. 1

Grupy wiekowe	Oddział Międzyrzec Podlaski	Oddział Terespol	Oddział Wisznice
15-17	2	0	0
18-24	858	426	251
25-34	828	305	205
35-44	693	261	137
45-54	342	172	83
55-59	33	9	11
60-64	7	0	2

Tab. 2

Wykształcenie	Oddział Międzyrzec Podlaski	Oddział Terespol	Oddział Wisznice
wyższe	56	30	16
średnie policealne	675	312	183
średnie ogólnokształcące	111	127	68
zasadnicze zawodowe	1154	353	224
podstawowe	767	351	198

9. Bezrobotni zamieszkali na wsi

Według stanu na koniec 2000 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych było 5767 osób zamieszkałych na wsi, stanowiły one 47 % ogółu bezrobotnych i wskaźnik ten pozostaje bez zmian od kilku lat. W województwie

lubelskim odsetek bezrobotnych zamieszkałych na wsi jest znacznie wyższy i wynosi 54,4 % natomiast w skali kraju – 43,1 %.

W ciągu roku zarejestrowały się 3984 osoby zamieszkałe na wsi tj. 39 % wszystkich nowo zarejestrowanych. 1892 osoby włączono z ewidencji z powodu podjęcia pracy tj. 43 % wszystkich podejmujących pracę za pośrednictwem tutejszego urzędu pracy.

Wieś

Stan na koniec poszczególnych miesięcy w roku 2000.	Ogółem	Kobiet	Z prawem do zasiłku		
			ogółem	% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zamieszkałych na wsi	% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych z prawem do zasiłku
31 stycznia	5647	2779	1042	18,4	46,1
29 lutego	5655	2750	1054	18,6	46,5
31 marca	5649	2780	1025	18,1	47,2
30 kwietnia	5442	2717	966	17,7	46,9
31 maja	5367	2706	902	16,8	47,1
30 czerwca	5283	2707	757	14,3	44,0
31 lipca	5399	2825	684	12,7	42,5
31 sierpnia	5442	2864	604	11,1	40,8
30 września	5443	2856	577	10,6	40,3
31 października	5488	2890	591	10,8	41,1
30 listopada	5609	2892	633	11,3	42,3
31 grudnia	5767	2929	613	10,6	42,9

10. Niepełnosprawni bezrobotni i poszukujący pracy

Na dzień 31 grudnia 2000 roku zarejestrowanych było 431 niepełnosprawnych w tym 196 bezrobotnych. 26 bezrobotnych pobiera zasiłek dla bezrobotnych a 235 poszukujących pracy posiada prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Niepełnosprawni	Powiat ziemski				Powiat grodzki	Ogółem PUP
	Razem	Oddział Międzyrzec	Oddział Terespol	Oddział Wisznice		
Bezrobotni w tym	107	54	16	5	89	196
- z prawem do zasiłku	13	6	0	0	13	26
- poszukujący pracy	140	122	2	5	95	235
Razem	247	176	18	10	184	431

B. Realizacja zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w części dotyczącej obsługi osób bezrobotnych i poszukujących pracy

1. Wydawanie decyzji administracyjnych

Wykonywanie podstawowych zadań z zakresu obsługi bezrobotnych, tj. rejestrowanie, ustalanie i wypłata świadczeń wymaga sporządzenia szeregu dokumentów takich jak: decyzje administracyjne, zaświadczenia, listy wypłat.

W 2000 roku Powiatowy Urząd Pracy wydał ogółem **22000** decyzji oraz **25000** zaświadczeń i **7000** informacji PIT-11 do celów podatkowych. Obecnie masowo zgłaszają się osoby, które były kiedykolwiek rejestrowane jako bezrobotne, w celu uzyskania zaświadczeń do ustalenia kapitału początkowego. Archiwum dotyczące bezrobotnych liczy obecnie **39000** akt.

Ciąży na nas także obowiązek zgłoszenia bezrobotnych do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego oraz odprowadzania składek. W 2000 roku sporządziliśmy ponad **7000** zgłoszeń i innych związanych z tym dokumentów.

W ciągu całego roku urząd odwiedziło ponad **200000** klientów tj. bezrobotnych i poszukujących pracy.

W roku 2000 wpłynęło **28** odwołań skierowanych do Wojewody Lubelskiego. W wyniku odwołań **26** decyzji wydanych przez PUP zostało utrzymanych w mocy, **2** zostały przez organ odwoławczy uchylone i przekazane do ponownego rozpatrzenia.

2. Wypłata zasiłków i innych świadczeń

Zasiłki i inne świadczenia wypłacane bezrobotnym i osobom uprawnionym do świadczeń przedemerytalnych z Funduszu Pracy należą do świadczeń obligatoryjnych. Dystrybucja środków finansowych z Krajowego Urzędu Pracy przeznaczonych na ten cel powinna odbywać się systematycznie stosownie do potrzeb. Tymczasem od kwietnia 2000 roku występowały poważne zakłócenia. Pieniądze przekazywano z opóźnieniem w kwotach nie pokrywających zapotrzebowania na planowane wypłaty. Skutkiem tego Powiatowy Urząd Pracy kilkakrotnie musiał pożyczać dość znaczne kwoty na zasiłki lub opóźniać wypłaty osobom uprawnionym.

Wydatki na wypłatę świadczeń wzrosły w stosunku do 1999r. o 46,7 % i zmieniła się ich struktura. Wypłaty zasiłków i świadczeń przedemerytalnych w 1999 roku wynosiły 3.049,5 tys. zł, a w 2000 r 6.259,3 tys. zł, a więc wzrosły ponad dwukrotnie. W ostatnich miesiącach roku przewyższały kwotę wypłat zasiłków dla bezrobotnych.

3. Kierowanie bezrobotnych do pracy

W roku 2000 Powiatowy Urząd Pracy dysponował **2078** ofertami pracy.

Z powiatu grodzkiego wpłynęły **1092** oferty pracy, natomiast z powiatu ziemskiego **986** ofert pracy.

Liczbę ofert pracy w poszczególnych miesiącach w roku 2000 przedstawia poniższa tabela:

Miesiąc	Liczba ofert pracy	Liczba ofert pracy stałej	Liczba ofert pracy dla niepełnosprawnych	Liczba ofert pracy dla absolwentów
Styczeń	112	72	18	9
Luty	181	120	11	14
Marzec	324	215	11	33
Kwiecień	271	156	6	28
Maj	192	103	9	21
Czerwiec	209	132	15	12
Lipiec	201	120	9	51

Sierpień	181	107	16	44
Wrzesień	167	85	11	58
Październik	125	65	13	22
Listopad	69	11	14	6
Grudzień	46	17	7	1
Ogółem	2078	1203	140	299

Jest regułą, że najwięcej wolnych miejsc pracy mamy w miesiącach marzec-lipiec. Składają się na to następujące czynniki: sezonowe ożywienie w budownictwie, rolnictwie i przetwórstwie spożywczym, większy ruch w handlu obwoźnym i obnośnym, wzrost zapotrzebowania pracodawców zagranicznych - w naszym rejonie jest to głównie rynek niemiecki, gdzie rokrocznie podejmuje krótkotrwałe zatrudnienie kilkuset bezrobotnych. Okres wiosny i lata to również czas na organizowanie robót publicznych i prac interwencyjnych przez organy samorządowe.

Oferty pracy w ujęciu terytorialnym wg siedziby pracodawców obrazuje poniższa tabela.

Treść	Liczba ofert pracy w roku 2000												Ogółem
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Powiat grodzki	77	93	177	143	93	97	99	82	114	55	39	23	1092
Powiat ziemski	35	88	147	128	99	112	102	99	53	70	30	23	986
w tym:													
Oddział w Międzyrzeczu	18	54	100	88	51	74	76	56	38	42	25	14	636
Podlaskim	9	9	13	9	8	12	9	10	10	11	1	1	102
Oddział w Terespolu	2	7	11	3	13	6	8	15	0	1	1	6	73
Oddział w Wisznicach													
Ogółem	112	181	324	271	192	209	201	181	167	125	69	46	2078

Liczba bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy w poszczególnych kwartałach przedstawia się następująco:

Treść	Kwartaly			
	I	II	III	IV
Ogółem PUP	19	16	21	51
Powiat grodzki	12	12	14	37
Powiat ziemski	29	21	29	64
Oddział w Międzyrzeczu Podlaskim	16	12	15	34
Oddział w Terespolu	38	38	37	90
Oddział w Wisznicach	38	33	32	86

Oferty pracy stałej stanowiły 58% ogółu zgłoszonych ofert, pozostałe 42% to oferty pracy subsydiowanej z Funduszu Pracy.

Pracodawcy najczęściej składali zapotrzebowanie na pracowników w zawodach: sprzedawca, pracownik fizyczny, krawiec, murarz-tylnkarz, monter (Aluteam), pracownik biurowy, kierowca, barman/kelner, kucharz.

W analizowanym roku wydano skierowania do pracy **2533** osobom, z czego **1705** podjęło zatrudnienie, wykorzystując **82%** zgłoszonych ofert pracy. Najwięcej ofert zrealizowano w przeciągu pięciu dni, bo aż połowę (852 oferty).

Pozostałe **18%** ofert pracy wycofano. Powodem wycofania było zatrudnienie osób spoza naszego rejestru. Pracodawcy bowiem podają swoją ofertę jednocześnie w środkach masowego przekazu i zgłaszają do urzędu i często zdarza się tak, że zatrudniają osoby nie będące bezrobotnymi. Innymi powodami wycofania był brak kandydatów spełniających wymogi pracodawców (najczęściej chodziło o dyspozycyjność). Zdarza się też, że pracodawca wycofuje ofertę nie podając przyczyn.

Spośród osób skierowanych nie przyjęto do pracy **650** bezrobotnych (tj. **26%** ogółu kierowanych), natomiast **128** osób (tj. **5%** ogółu kierowanych) nie przyjęło zaproponowanej pracy z następujących powodów: praca w systemie dwuzmianowym, zły dojazd do pracy, konieczności sprawowania opieki nad dziećmi, niskie wynagrodzenie.

Powiatowy Urząd Pracy zorganizował **11** giełd pracy dla **9** pracodawców z sektora prywatnego. Oferowano **52** miejsca pracy, zaś pracę podjęło **41** osób. W giełdach wzięło udział 257 bezrobotnych, a więc 5 osób ubiegało się o 1 miejsce

pracy. Zainteresowanie bezrobotnych pracą jest ogromne, przykładem może być np. stanowisko sprzedawca-kasjer w firmie Plus Discount, gdzie na 15 miejsc pracy zgłosiło się 107 osób.

W celu zdobycia ofert pośrednicy zatrudnieni w urzędzie pracy odbyli 3085 wizyt u pracodawców. W efekcie pozyskano tylko 788 ofert pracy na koszt pracodawcy. Ustalono jednocześnie, że pracodawcy gotowi są do złożenia ofert na zatrudnienie 1290 bezrobotnych pod warunkiem uzyskania dofinansowania z Funduszu Pracy bądź Państwowego Funduszu Rehabilitacji i Zatrudnienia Osób Niepełnosprawnych.

Urząd zorganizował także spotkania z przedsiębiorcami w miejscu zarejestrowania działalności gospodarczej. W 2000 roku odbyło się 9 takich spotkań w siedzibach następujących gmin: Kodeń, Sławatycze, Zalesie, Międzyrzec Podlaski, Tuczna, Drelów, Łomazy, Rokitno, Rossosz. Na 996 zaproszeń obecność potwierdziło 127 pracodawców

Frekwencja na poszczególnych spotkaniach przedstawia się następująco:

Gmina	Zaproszono	Uczestniczyło
Kodeń	74	14
Sławatycze	77	11
Zalesie	98	14
Międzyrzec Podl.	305	26
Tuczna	57	13
Drelów	176	15
Łomazy	126	17
Rokitno	39	12
Rossosz	44	5

W ciągu roku na skutek zwolnień grupowych ubyło ponad 500 miejsc pracy. Przybyło ok. 2078, z tego najczęściej oferowały: Aluteam Polska Sp. z o.o. – 78, przedsiębiorstwo handlowe „Discount Plus”- 17.

4. Prowadzenie poradnictwa zawodowego

Bezrobocie dotyka różne grupy społeczne, zawodowe i wiekowe. Jak zdobyć pracę, jaki wybrać zawód aby uzyskać samodzielność i niezależność ? – oto

podstawowe pytania w sytuacji doświadczenia bezrobocia. Staje przed nimi młodzież jak i osoby dorosłe, które utraciły dotychczasowe zatrudnienie lub będą zagrożone bezrobociem. Są to pytania, na które nie jest łatwo odpowiedzieć.

Pomocy wszystkim zainteresowanym w uzyskaniu odpowiedzi na te i podobne pytania starają się udzielać **Sale Informacji Zawodowej i Poradnictwa Grupowego**. W salach można otrzymać kompleksową informację zawodową połączoną z doradztwem i orientacją zawodową. Znajduje się tutaj **121** teczek – charakterystyk zawodów, które tworzą bank podstawowych, najważniejszych wiadomości o różnych zawodach. W tezkach wyjaśnia się bowiem na czym polega specyfika konkretnego zawodu, określa także na jakim poziomie niezbędne jest wykształcenie oraz jakie należy mieć predyspozycje psychofizyczne i jakie wymogi kwalifikacyjne trzeba spełnić, aby możliwym było podjęcie pracy w danym zawodzie. Każdy ze 121 zawodów został poszerzony i uzupełniony informacją lokalną, uwzględniającą realia lubelskiego rynku pracy. Oprócz „Teczki Informacji o Zawodach” Sale dysponują **59** filmami pokazującymi pracę w danych zawodach, ulotkami z opisem zawodów i reklamujące usługi doradztwa. Dodatkowo Sale wyposażone są w nowoczesne oprogramowanie komputerowe – Multimedialny Informator Edukacyjny, Komputerowa Encyklopedia Zawodów.

Z informacji zawodoznawczej oraz możliwości konsultacji korzystała młodzież ze szkół podstawowych – **190** osób oraz 37 bezrobotnych.

W Białej Podlaskiej bezrobotni mogą również uzyskać niezbędne informacje o przepisach prawnych dotyczących relacji pracodawca-pracownik. Informacji takich udziela przedstawiciel Państwowej Inspekcji Pracy dyżurujący raz w miesiącu.

a/ Poradnictwo indywidualne

Podstawową metodą indywidualnego poradnictwa zawodowego jest rozmowa doradcza. Z tej formy pomocy skorzystało **848** osób bezrobotnych oraz osoby pobierające renty szkoleniowe. Najwięcej osób, bo **581** było zarejestrowanych krócej niż 6 m-cy. Natomiast **155** osób to długotrwale bezrobotni czyli zarejestrowani dłużej niż rok. Grupie tej poświęcamy dużo uwagi, gdyż popularne stwierdzenie, że „przyzwyczajenie drugą naturą człowieka” odnosi się do tej grupy osób. Człowiek przyzwyczaja się do roli bezrobotnego i wraz z upływającym czasem rezygnuje z

szukania pracy, jego kondycja psychiczna pogarsza się. Najtrudniejsza przy szukaniu pracy jest zmiana postawy z roszczeniowej na aktywną. Dlatego większość długotrwale bezrobotnych doradcy zawodowi kierują na zajęcia do klubów pracy, gdyż nauka zachowania się na rynku pracy jest możliwa dzięki aktywnemu uczestnictwu w zajęciach.

Główne problemy z jakimi klienci zwracali się do doradców zawodowych to : jak znaleźć odpowiednie do predyspozycji zatrudnienie – **378** osób, doskonalenie zawodowe – **154** osoby , wybór zawodu – **66** osób.

W wyniku działań poradnictwa zawodowego **157** osób podjęło pracę, **141** osób skierowano na szkolenie, **196** osób skierowano na zajęcia do Klubów Aktywnego Poszukiwania Pracy w celu nabycia umiejętności poszukiwania i uzyskiwania zatrudnienia.

b/ poradnictwo grupowe

Głównym celem prowadzenia poradnictwa grupowego w urzędzie pracy jest świadczenie pomocy klientom w osiągnięciu adekwatnej oceny siebie, swojej sytuacji na rynku pracy oraz w podejmowaniu decyzji ukierunkowujących działania na skuteczne znalezienie zatrudnienia. Poradnictwem grupowym objęto **125** absolwentów - były to Warsztaty Poszukiwania Pracy. Zajęcia odbyły się w **15** grupach i dotyczyły metod aktywnego poszukiwania pracy, pisania dokumentów potrzebnych w ubieganiu się o pracę (CV, list motywacyjny, podanie o pracę), asertywności, autoprezentacji oraz Indywidualnego Planu Działania.

Można było zauważyć mniejsze niż w latach ubiegłych zainteresowanie absolwentów udziałem w „Warsztatach”, gdyż większość młodzieży uczestniczyła w podobnych zajęciach w ramach programu nauczania w szkole.

c/ informacja zawodowa

Z indywidualnej informacji zawodowej skorzystało **1068** osób.

Grupowymi spotkaniami informacyjnymi objęto **316; 187** osób to uczestnicy spotkań dla nowo zarejestrowanych - spotkania te miały na celu zapoznanie z

usługami urzędu i doradztwa zawodowego, poinformowanie o prawach i obowiązkach bezrobotnego wynikających z ustawy, możliwości aktywizacji zawodowej.

CZĘŚĆ II

ŁAGODZENIE SKUTKÓW BEZROBOCIA

A. Realizacja zadań własnych samorządu powiatowego

Prezes Krajowego Urzędu Pracy przyznał Staroście Bialskiemu na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w roku 2000 wynikającą z algorytmu kwotę 2. 373.527 zł. oraz dodatkowo z rezerwy 272.619 zł. na realizację dwóch programów. Łączny limit roczny zamknął się kwotą 2.646.146 zł.

Pozostające w dyspozycji Starosty środki pozwoliły na zaplanowanie objęciem aktywizacją zawodową łącznie 1254 bezrobotnych, z czego:

- w ramach prac interwencyjnych 500 osób
- w ramach robót publicznych 105 osób
- zatrudnienie absolwentów 200 osób
- staże dla absolwentów 70 osób
- szkolenia i przekwalifikowania 300 osób
- programy specjalne 79 osób.

1. Organizowanie prac interwencyjnych

W ramach tego programu rynku pracy podpisano 287 umów tworząc 565 miejsc pracy

z czego:

w sektorze prywatnym	-	494 miejsca (87 %)
w jednostkach budżetowych	-	18 miejsc (4 %)
w samorządach lokalnych	-	53 miejsca (9 %)

Umowy o zorganizowanie prac interwencyjnych były zawierane na okres 4 miesięcy z miesięczną stawką do refundacji wynagrodzenia – 330 zł.

Od 24 marca 2000 roku prace interwencyjne były organizowane w ramach konkursu ofert złożonych przez pracodawców. Wcześniej urząd ogłosił konkurs w prasie i lokalnej telewizji na zorganizowanie 250 miejsc pracy. Oferty konkursowe były rozpatrywane raz w tygodniu na posiedzeniach Komisji Konkursowej, w skład której wchodziło dwóch członków wytypowanych przez Powiatową Radę Zatrudnienia, pośrednik pracy i pracownik odpowiadający za organizację prac interwencyjnych. Odbyło się 17 posiedzeń Komisji Konkursowej, na których rozpatrzono oferty od 147 pracodawców na utworzenie 319 miejsc pracy. Utworzono 253 miejsca pracy interwencyjnej.

Miarą powodzenia programu jest liczba osób bezrobotnych, które w czwartym miesiącu po zakończeniu refundacji nadal pracują. W przypadku naszego urzędu jest to wskaźnik 92 procentowy.

W ramach nadzoru nad realizacją zawartych umów na prace interwencyjne pracownicy urzędu przeprowadzili 210 kontroli u pracodawców.

2. Roboty publiczne

Do organizacji robót publicznych urząd przystąpił w grudniu 1999r. Wówczas wystąpiliśmy do wszystkich samorządów działających na terenie naszego powiatu z zapytaniem o potrzeby organizacji robót publicznych inwestycyjnych. Wyniki były następujące:

- 5 samorządów nie widziało potrzeby organizacji robót publicznych,
- 3 samorzady nie udzieliły odpowiedzi, wobec tego uznaliśmy to za odpowiedź negatywną,
- 12 gmin zgłosiło potrzebę organizacji robót publicznych na ogólną liczbę 142 miejsc pracy.

Ostatecznie, w wyniku negocjacji, Powiatowy Urząd Pracy podpisał z samorządami 12 umów na organizację robót publicznych, w ramach których utworzono 104 miejsca pracy. Dzięki środkom Funduszu Pracy bezrobotni mogli

pracować przy realizacji następujących zadań infrastrukturalnych na terenie miast i gmin:

- budowa cmentarza i parkingu w Międzyrzeczu Podlaski,
- rozbudowa Szkoły Podstawowej w Żerocinie,
- budowa Szkoły Podstawowej w Szóstce,
- przebudowa ulic i chodników w Janowie Podlaskim,
- budowa drogi w Woroblinie,
- budowa chodników w Kodniu,
- zagospodarowanie terenu wokół budynku wielofunkcyjnego oraz budowa ogrodu w Leśnej Podlaskiej,
- remont i budowa dróg gminnych w Piszczacu,
- budowa chodnika w Rokitnie,
- budowa Gimnazjum i sali gimnastycznej w Rossoszu,
- budowa wodociągu wiejskiego w Tuczej,
- rozbudowa Szkoły Podstawowej w Horodyszczu,
- budowa Gimnazjum w Krzewicy,
- budowa chodników i zjazdów z dróg utwardzonych na drogi gruntowe w Białej Podlaskiej.

Podpisane umowy przewidywały refundację pracodawcy przez okres 4 miesięcy kosztów poniesionych na wynagrodzenie w wysokości 540 zł. miesięcznie oraz składki na ubezpieczenie społeczne od tej kwoty za każdego zatrudnionego bezrobotnego.

Zorganizowano także miejsce pracy dla 1 osoby przy obsłudze bezrobotnych, która pracowała przez 3 m-ce w Oddziale Zamiejscowym w Terespolu.

Analizowany program zakończył się w 2000 roku i 49% zatrudnionych bezrobotnych nie powróciło na bezrobocie.

3. Aktywizacja zawodowa absolwentów

Porozumienia z pracodawcami

Plan zatrudnienia absolwentów na 2000 rok zakładał aktywizację 200 osób.

Podpisano 144 porozumień z pracodawcami tworząc 202 miejsca pracy.

Głównymi pracodawcami tworzącymi miejsca pracy dla absolwentów są przedsiębiorstwa prywatne, w których zorganizowano 94 % ogólnej liczby miejsc pracy. Pozostałe miejsca utworzono w jednostkach budżetowych bądź samorządowych.

W związku z tym, że absolwenci przerywali pracę w trakcie trwania umowy, kierowano następne osoby i w sumie na utworzonych miejscach pracy zatrudnionych zostało 219 absolwentów; stanowi to 15,5% ogólnej liczby zarejestrowanych absolwentów.

W 2000 roku absolwenci kontynuowali pracę w ramach umów z 1999 roku, jak również podejmowali pracę w ramach nowo zawartych porozumień.

Łącznie w 2000 roku w ramach miejsc pracy subsydiowanej pracowało 428 absolwentów z czego:

z umów z 1999 r	- 209 osób
z umów z 2000 r	- 219 osób

Wszystkie porozumienia z 1999 roku, które w 2000 roku zakończyły się, dały pracę stałą 83% skierowanych do pracy absolwentów.

W 2000 roku zawierano umowy ze stawką do refundacji 360 zł (wynagrodzenie) dla absolwentów z 1999 roku oraz umowy ze stawką do refundacji 405 zł dla absolwentów z 2000 roku. Porozumienia były zawierane w ten sposób, że wszystkie kończą się w dniu 28 lutego 2001 roku, czyli dla umów zawieranych w III i IV kw. 2000 roku okres refundacji sukcesywnie ulegał skracaniu.

Przeprowadzono 88 kontroli w zakresie prawidłowości realizacji umów.

Stáže

W 2000 roku staż odbywało 133 absolwentów, z tego z umów z 1999 roku - 34.

W 2000 roku zorganizowano staż u 31 pracodawców dla 94 absolwentów w tym:

w jednostkach budżetowych	- 33
w samorządach	- 37
w innych	- 24

Absolwenci odbywali staż na stanowiskach: referent administracyjno-biurowy, pielęgniarka, sprzedawca, kucharz, sekretarka, krawiec.

Stáže były organizowane na okres od 3 do 6 miesięcy.

Wszystkie staże zakończyły się w 2000 roku, z czego zatrudnienie u tych samych pracodawców uzyskało 13 absolwentów co daje 9,7 % efektywności.

Dokonano kontroli u 24 pracodawców w zakresie prawidłowości realizacji umowy dotyczących staży.

Absolwenci poza dwoma omówionymi wyżej programami, uczestniczyli także w innych realizowanych przez urząd pracy przedsięwzięciach. W ramach prac interwencyjnych zatrudniono 22 absolwentów, do robót publicznych skierowano 9 osób, szkoleniami objęto 44.

Pośrednicy pracy przeprowadzili 1260 rozmów z zarejestrowanymi absolwentami oceniając ich mobilność zawodową. Wszyscy deklarowali gotowość do natychmiastowego podjęcia pracy. Łącznie zaktywizowano 449 absolwentów z roku szkolnego 1999/2000. W wyniku działań pośredników pracę stałą podjęło 61 absolwentów.

Doradcy zawodowi koncentrowali swoje działania min. na przygotowaniu absolwentów do wejścia na rynek pracy. Z indywidualnych i grupowych porad zawodowych skorzystało 899 osób, w tym 125 uczestniczyło w warsztatach poszukiwania pracy. Siedemdziesięciu absolwentów uczestniczyło w zajęciach klubu pracy.

4. Realizacja programów specjalnych

Powiatowy Urząd Pracy w 2000 roku zorganizował 2 programy specjalne.

I. Program specjalny pn. „Aktywizacja zawodowa bezrobotnych absolwentów z lat 1996 -1998 zamieszkałych na wsi”.

Grupa ryzyka została wyłoniona na podstawie analizy poziomu i struktury bezrobocia w PUP na przestrzeni 1999r. Bezrobotni absolwenci z lat 1996-1998 zamieszkali na wsi stanowili grupę 295 bezrobotnych; niemalże wszyscy – 98% wyrazili chęć podjęcia pracy. Z tej grupy zostali wybrani kandydaci do pracy w ramach programu specjalnego, który był realizowany w dwóch 6 miesięcznych etapach:

- 1/ w okresie od 15.03.2000r. do 14.09.2000r. dla 22 osób
- 2/ w okresie od 17.04.2000r. do 16.10.2000r. dla 27 osób

Program zakładał refundację pracodawcy przez okres 6 miesięcy kosztów poniesionych na wynagrodzenie w wysokości 500 zł miesięcznie oraz składki na ubezpieczenie społeczne od tej kwoty za każdego zatrudnionego bezrobotnego.

Podpisano z pracodawcami 28 umów na utworzenie 49 następujących stanowisk pracy:

sprzedawca -15 miejsc

szwaczka –10 miejsc

kierowca – 4 miejsca

barman-kelner – 5 miejsc

księgowa – 5 miejsc

kucharz – 3 miejsca

pracownik fizyczny - 3 miejsca

oraz piekarz, stolarz, kadrowa, handlowiec.

Ostatecznie 51 osób wykreślono z ewidencji bezrobotnych z powodu podjęcia pracy, kobiety stanowiły 80% bezrobotnych biorących udział w programie.

Na stałe uzyskało pracę 45 osób, co daje 98% efektywności programu.

Program specjalny był finansowany z rezerwy Prezesa Krajowego Urzędu Pracy.

II. Program specjalny pn. „**Aktywizacja zawodowa bezrobotnych mężczyzn w zawodach metalowych w ramach programu TRANSFORM**” został zrealizowany na potrzeby ALUTEAM Polska Sp. z o.o. działającej w Białej Podlaskiej. Firma ta została objęta programem TRANSFORM, który jest realizowany w ramach umowy podpisanej w 1998 roku pomiędzy Rządem Polski a Rządem Republiki Federalnej Niemiec, a służy wspomaganie procesów prywatyzacji i restrukturyzacji polskiego przemysłu.

Grupa ryzyka została wyłoniona na podstawie analizy stanu bezrobocia na dzień 31.01.2000r. W ogólnej liczbie bezrobotnych 12% /tj. 709 osób/ stanowili mężczyźni w nadwyżkowych zawodach metalowych.

Program rozpoczął się 1 kwietnia 2000r. i trwać będzie do 30.09.2001. Kierowaliśmy bezrobotnych do pracy sukcesywnie wg życzenia pracodawcy w okresie od 1.04.2000 do 31.10.2000r. Utworzono 30 miejsc pracy. Bezrobotni zostali zatrudnieni na stanowiskach: spawacz – 6 osób, monter konstrukcji aluminiowych – 18 osób, operator maszyn numerycznych - 2 osoby , lakiernik - 1 osoba, pomocnik malarza

proszkowego - 1 osoba, operator maszyn aluminiowych - 1 osoba, malarz proszkowy – 1 osoba.

Program przewidywał kierowanie kolejnych osób na utworzone stanowiska w przypadku przerwania pracy przed ukończeniem umowy przez bezrobotnego. Skierowaliśmy do pracy 64 osoby, 2 odmówiły podjęcia pracy, natomiast 20 nie zostało przyjętych. Na dzień 31.12.2000r. 14 bezrobotnych przerwało pracę, w tym z winy pracownika - 12. Ogółem z ewidencji bezrobotnych wykreślono z tytułu podjęcia pracy 42 osoby.

5. Udzielanie pożyczek bezrobotnym na rozpoczęcie działalności gospodarczej

Pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej były w 2000r. finansowane ze spłat rat pożyczek udzielonych w latach ubiegłych.

Wydano 81 wniosków o udzielenie pożyczki, z czego tylko 24 wnioski zostały skompletowane i złożone w urzędzie.

Udzielono **11 pożyczek** na łączną kwotę 193.000 zł , 2 bezrobotnych zrezygnowało po złożeniu wniosku z ubiegania się o pożyczkę, 1 bezrobotna zrezygnowała z już przyznanej pożyczki, 10 wniosków załatwiono odmownie, z tego 5 z powodu braku środków finansowych w II półroczu.

Dzięki pożyczkom bezrobotni rozpoczęli działalność gospodarczą w zakresie:

- handlu artykułami spożywczo-przemysłowymi – 3 osoby,
- handlu artykułami przemysłowymi – 3 osoby,
- usług gastronomicznych – 2 osoby,
- usług finansowych – 1 osoba,
- usług projektowania instalacji technologicznych – 1 osoba,
- korektywy i kompensacji – 1 osoba.

Wszyscy pożyczkobiorcy rozpoczęli działalność gospodarczą w terminie i nadal ją prowadzą, spłacając terminowo raty.

6. Szkolenia i przekwalifikowania bezrobotnych

Osoby bezrobotne i poszukujące pracy zniechęcone a niejednokrotnie zdesperowane bezskutecznym poszukiwaniem pracy postrzegają szkolenia jako najbardziej pomocne w znalezieniu nowego miejsca pracy.

Urząd pracy starał się tak opracować program szkoleń, aby pozwolił on osobom pozostającym bez pracy, a dążącym do przekwalifikowania odnaleźć się na rynku pracy.

Osoby bezrobotne i poszukujące pracy zarejestrowane w urzędzie pracy szkolone były w ramach szkoleń grupowych – inicjowanych przez PUP na podstawie analizy ofert pracy oraz w trakcie szkoleń indywidualnych – inicjowanych na wniosek osoby bezrobotnej pod warunkiem uprawdopodobnienia zatrudnienia.

Wśród bezrobotnych kobiet największym zainteresowaniem cieszyły się kursy komputerowe, księgowości oraz przyuczające do zawodu sprzedawcy. Mężczyźni najczęściej pytali o szkolenia z zakresu obsługi wózków widłowych i spalinowych, operatorów maszyn ciężkich i kursy ochroniarskie.

W roku 2000 odbyły się **22** szkolenia zorganizowane z inicjatywy PUP oraz **33** osoby zostały skierowane na szkolenia indywidualne, co szczegółowo obrazują poniższe zestawienia:

Kursy grupowe:

Wyszczególnienie	Nazwa kursu	Liczba przeszkolonych	Liczba tych, którzy podjęli pracę
PUP w Białej Podlaskiej	1. Blacharstwo samochodowe	11	5
	2. Lakiernictwo samochodowe	13	6
	3. Operator koparko-ładowarki	7	5
	4. Agent ochrony do licencji I stopnia	6	4
	5. Pracownik działu sprzedaży	20	8
	6. Malarz proszkowy	6	6
	7. Grafika komputerowa	20	6
	8. Profesjonalny sprzedawca – handlowiec z obsł. komputera i kas fiskalnych	19	5
	9. Spawacz w osłonie CO2	6	2
	10. Podstawy obsługi komputera	6	0
	11. Minimum sanitarne	3	1
	12. Przewóz materiałów niebezpiecznych	5	0
	13. Obsługa kasy fiskalnej	12	2
	14. Przyuczenie do pracy w Aluteam	19	2
Razem		153	52

Oddział w Międzyrzeczu Podlaskim	1. Podstawy obsługi komputera	14	7
	2. Przedstawiciel handlowy	16	9
	3. Księgowość małych i średnich firm	13	7
	4. Kierowca wózka jezdniowego w transporcie wewnątrzzakładowym	6 5	4 2
	5. Spawacz w osłonie CO2		
	6. Profesjonalny sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej	15	4
	7. Pracownik hurtowni, magazynu z obsługą komputera i kasy fiskalnej	20	4
	8. Podstawy księgowości komputerowej	18	1
	Razem	107	38

Na wniosek bezrobotnych posiadających uprawdopodobnienie zatrudnienia po nabyciu odpowiednich uprawnień kierowano bezrobotnych na następujące **szkolenia indywidualne**:

Wyszczególnienie	Nazwa kursu	Liczba przeszkolony ch	Liczba tych, którzy podjęli pracę
-------------------------	--------------------	---------------------------------------	--

PUP w Białej Podlaskiej	1. Psychoprofilaktyka porodowa	1 8	0 7
	2. Agent do licencji I stopnia	4	1
	3. Podstawy obsługi komputera	1	1
	4. Uprawnienia SEP	1	0
	5. Operator wózków widłowych	1	0
	6. Monter instalacji gazowych w pojazdach samochodowych	1 5 1	0 5 1
	7. Prawo jazdy kat. C	1	1
	8. Drwal – operator pilarki	2	2
	9. Operator koparko- ładowarki	2	2
	10. Kasjer walutowy	1	0
	11. Operator koparki		
	12. Prawo jazdy kat. E		
	13. Blacharz samochodowy		
	Razem	29	20
Oddział w Międzyrzeczu Podlaskim	1. Drwal – operator pilarek	3	3
	2. Ochrona osób i mienia	1	1
	Razem	4	4

7. Działalność klubów pracy

Klub Pracy jest jednym z programów rynku pracy oferującym bezrobotnym i poszukującym pracy cykliczne spotkania grupowe mające na celu naukę praktycznych umiejętności poszukiwania zatrudnienia.

W klubie pracy można :

- nauczyć się techniki aktywnego poszukiwania pracy,

- poznać swoje mocne i słabe strony,
- nabyć umiejętności prowadzenia rozmów z pracodawcami,
- nauczyć się pisania życiorysu, listu motywacyjnego, własnej oferty,
- poznać zasady analizowania ofert pracy,
- zdobyć wiarę we własne siły i możliwości.

W roku 2000 zajęciami klubu pracy zostało **objętych 300** osób (w tym **202** kobiety), z czego zajęcia **ukończyły 294** osoby.

Z propozycji zajęć w 2000r. skorzystały **103 osoby długotrwale bezrobotne, 184** osób do **24** roku życia, oraz **70 absolwentów**.

Po zajęciach w klubie pracy w 2000 roku **70** osób bezrobotnych – uczestników, znalazło zatrudnienie, kolejne 70 osób rozpoczęło szkolenie.

B. Realizacja zadań zleconych z zakresu administracji rządowej

1. Zatrudnienie cudzoziemców

Pracodawcy złożyli 89 wniosków o zatrudnienie cudzoziemców.

Wydano **87** zezwoleń i **74** zgody na zatrudnienie cudzoziemców.

Dotyczyły one:

- 45 obywateli Republiki Czeskiej zatrudnionych w charakterze pracownika obsługi technicznej wesołego miasteczka i kierowcy kat. C + E,
- 14 obywateli Białorusi zatrudnionych w charakterze:
  - dyrektora ds. marketingu – 1 osoba,
  - prezesa zarządu spółki – 2 osoby,
  - zawodnika kontraktowego sekcji piłki nożnej – 1 osoba,
  - nauczyciela przedmiotów muzyczno-teoretycznych – 1 osoba,
  - v-ce prezesa zarządu - specjalisty ds. handlu i eksportu 1 osoba,
  - nauczyciela języka angielskiego – 8 osób,
- 1 obywatela Rosji zatrudnionego na stanowisku specjalisty organizacji i rozwoju turystyki,
- 13 obywateli Ukrainy zatrudnionych na stanowiskach:
  - nauczyciel języka angielskiego – 12 osób,
  - nauczyciel klasy skrzypiec – 1 osoba,

- 1 obywatela Syrii zatrudnionego w charakterze lekarza – kierownika zespołu wyjazdowego.

Po zgody nie zgłosiło się 15 cudzoziemców, na zatrudnienie których pracodawcy uzyskali zezwolenie.

Wydano również dwie decyzje odmowne dotyczące zatrudnienia księgowej i ekspedientki, ponieważ w rejestrze bezrobotnych figurowały osoby o takich kwalifikacjach.

2.Kontrola legalności zatrudnienia

W 2000 przeprowadzono 467 kontroli, z tego 301 w powiecie grodzkim a 166 w powiecie ziemskim.

Na okoliczność kontroli sporządzono 211 protokołów i 256 notatek służbowych.

W kontrolowanych jednostkach stwierdzono:

- przypadki zatrudnienia 22 osób bezrobotnych bez zawiadomienia urzędu pracy , w tym 3 pobierających zasiłek
- przypadek nielegalnego zatrudnienia 1 cudzoziemca.

Wydano 22 decyzje pokontrolne.

Skierowano 14 wniosków do Kolegów ds. Wykroczeń jako obwinionych wskazując 10 pracodawców i 4 pracowników.

W trzech przypadkach o naruszeniu przepisów powiadomiono Państwową Inspekcję Pracy.

Przeprowadzono jedną kontrolę wspólnie z Policją, Urzędem Kontroli Skarbowej i Strażą Miejską.

Wymierne efekty przeprowadzonych działań kontrolnych:

- zwrot nienależnie pobranych zasiłków na kwotę – 487 zł
- zwrot nienależnie pobranych świadczeń na kwotę – 2.053 zł
- wymierzone kary przez Kolegia ds. Wykroczeń na kwotę – 4.600 zł
- wyegzekwowanie zaległych składek na Fundusz Pracy na kwotę – 1.684 zł.

Zalegalizowano zatrudnienie 10 osób podpisaniem umów o pracę lub umów zlecenia.

Najczęściej spotykanymi nieprawidłowościami były:

- niepobieranie oświadczeń o pozostawaniu bądź niepozostawaniu w rejestrze osób bezrobotnych od osób nowozatrudnionych
- nieterminowe opłaty składek na Fundusz Pracy
- opóźnienia przy zawieraniu umów o pracę.

Pracodawcy najczęściej tłumaczą się brakiem znajomości przepisów ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, kodeksu pracy oraz brakiem czasu by pilnować powyższych spraw. Brak znajomości przepisów był również widoczny w biurach rachunkowych zajmujących się obsługą księgowo-finansową podmiotów gospodarczych. W niektórych przypadkach pracodawcy świadomie łamią przepisy, uważając że w chwili obecnej pracownik jest „zbyt drogi” i liczą na to, że być może uda im się uniknąć konsekwencji nieprzestrzegania przepisów.

Natomiast pracownicy świadomie nie przestrzegają przepisów licząc na to, że się „uda”.

Motywacja w każdym przypadku jest jednakowa – trudna sytuacja materialna, spowodowana brakiem możliwości podjęcia pracy legalnej.

„Dorabianie” poprzez pracę nielegalną, istnieje gdyż w pewnym stopniu i na pewien czas poprawia status materialny, a konsekwencje w razie ujawnienia są niewielkie – kolegia z reguły odstępuje od bez wymierzania kary pieniężnej z uwagi na ubóstwo obwinionego.

3. Refundowanie pracodawcom kosztów wynagrodzenia pracowników młodocianych oraz kosztów wynagrodzeń opiekunów uczniowskich

a/ przygotowanie zawodowe pracowników młodocianych

W 2000 roku wydano 623 decyzje administracyjne dotyczące refundacji z Funduszu Pracy kosztów przygotowania zawodowego pracowników młodocianych.

Refundacji dokonano dla 190 pracodawców, u których uczniowie szkół zasadniczych odbywali na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego – praktyczną naukę zawodu.

Miesięczne stawki do refundacji łącznie ze składką ZUS w zależności od roku nauki wahały się od 80,82 zł do 132,25 zł.

W 2000 roku dokonano refundacji za 1213 uczniów.

b/ refundacja dodatków i premii opiekunom praktyk

W 2000 roku wydano 28 decyzji administracyjnych dotyczących refundacji z Funduszu Pracy dodatków i premii opiekunom praktyk dla 16 pracodawców.

Zrefundowano 41 dodatków i 23 premie za 41 opiekunów praktyk uczniowskich, którzy sprawowali nadzór nad 223 uczniami.

4. Ubezpieczenie zdrowotne osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku

Powiatowy Urząd Pracy opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne także za bezrobotnych bez prawa do zasiłku. Dla uzyskania tego uprawnienia zarejestrowało się **6117** bezrobotnych. Składki pochodzą z budżetu państwa i są przekazywane przez Wojewodę Lubelskiego na rachunek Starosty.

Potrzeby na ten cel w 2000 roku wynosiły **2.913.408,40** zł.

Na bieżąco przekazywane były składki na ubezpieczenie zdrowotne do końca sierpnia. Od września Wojewoda Lubelski zaprzestał przekazywania środków finansowych na ten cel w związku z czym powstały zaległości wobec ZUS, które do końca 200 r. Wnosiły **839.120,59** zł. Skutkiem tego Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonał zajęcia rachunku bankowego obsługującego budżet Powiatowego Urzędu Pracy od dnia 2.11.2000 roku, co znacznie utrudniło funkcjonowanie urzędu i spowodowało dodatkowe koszty w postaci odsetek.

5. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych

W zakresie aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych Powiatowy Urząd Pracy prowadzi następujące działania:

- 1/ szkolenia,
- 2/ pośrednictwo pracy,
- 3/ poradnictwo zawodowe.

W badanym okresie objęto szkoleniami **18** osób niepełnosprawnych. Szkolenia były finansowane ze środków PFRON. Łącznie wydatkowano 8.327 złotych.

Została również przeszkolona 1 osoba niepełnosprawna w ramach programu wspierania aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych WAZON II.

Szkolenie to miało na celu podwyższenie kwalifikacji umożliwiające rozwój prowadzonej działalności i było również finansowane ze środków PFRON a jego koszt wyniósł 3.105 zł.

Poradnictwem zawodowym objęto – **49** osób.

Dla osób niepełnosprawnych wpłynęło **140** ofert pracy na następujące stanowiska: krawiec, sprzedawca, stolarz, pracownik biurowy, ochroniarz, pomoc cukiernika, ankieter, sprzątaczką, mechanik diagnosta, likwidator szkód, magazynier.

Wydano 158 skierowań do pracy, w wyniku których pracę podjęło **125** osób.

C. Wydatkowanie środków finansowych Funduszu Pracy

1. Wydatkowanie środków Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

Na realizację zadań 2000 roku w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych urząd dysponował kwotą **2.646.146** zł.

Przyznane środki zakładały objęcie aktywizacją zawodową 1254 osób, a skorzystało z nich 1338 osób.

Cały limit został zaangażowany w umowy z pracodawcami. Jednak trudności Krajowego Urzędu Pracy z dystrybucją środków Funduszu Pracy w teren spowodowały, że faktyczne wydatkowanie środków osiągnęło 79,92%. To z kolei sprawiło, że urząd w rok 2001 wszedł z zobowiązaniami.